

TORONTÁL

Ara: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1
75
para

Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . . . 180 D | Negyedévre . . . 45 D
Félévre . . . 90 D | Havonta . . . 15 D
Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta délelőtt

Ara:
75
para

Angol-francia ellentét.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, márc. 9.

(Reuter.) Nem felel meg a valószínűségnek, hogy a brit kormány formálisan tiltakozott volna a francia kormánytól a rajnai hidfők közötti területsáv megszállásáért. Tény az, hogy a brit kormány szóbeli kifogást emelt a francia kormánytól és utalt azokra a komoly visszasságokra, amely az angol hatóságok helyzetét a Rajna-vidék megszállása folytán elviselhetetlenné teszi, ha a franciák az angolok megszállta területet teljesen körülzárnák. A brit kormány nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a rajnavidéki brit főmegbízottnak nincs része azon határozatban, amellyel e területen a Rajna-bizottság fennhatóságot igényel magának. A brit főmegbízott elhárítja magát a felelősséget ezért a cselekményért.

London, márc. 9.

Godley tábornok megbeszélést folytatott lord Derbyvel arról a helyzetről, amely a francia követelések folytán az angol zónában kialakult. Beavatott körök szerint Godley átnyújtotta lord Derbynek azt a megállapodást, amelyet a francia és angol képviselők Kölnben aláírtak.

Stromfeld Aurélt letartóztatták.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, márc. 9.

A rendőrség ma Stromfeld Aurélt volt osztrák-magyar vezérkari ezredes tizenkét társával együtt letartóztatta és azonnal átkísérte az ügyészségre. A letartóztatás oka ismeretlen.

Cenzura a liberális franciáknál.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Dortmund, márc. 9.

Degoutte tábornok ma cenzura-rendeletet bocsájtott ki, amely színháznak, sajtónak, mozinak példátlan szigorúsággal megtilt minden gondolatközlést, amely a közrendet veszélyezteti, illetve a megszálló hatóságok intézkedéseit és méltóságát korbitja.

Az utolsó hét küszöbén.

A miniszterek agitációja. — A külön listák ügye.
A németek a magyarokért. — Jön a plakáttenger.

Beograd, márc. 9.

Vasárnap és az utána következő héten a választási akciót kiterjesztik Beogradra. Azok, akik a vidéken már biztosították pártjuk részére a választások eredményét, a fővárosba jönnek, hogy itt is megerősítsék állásukat. Folyó hó 11-én, vasárnap Beogradban több népgyűlést tartanak. A független radikálisok (Protity követői) a Terazzián lévő Páris-szállóban rendezik gyűlésüket. A demokratáknak a Terazzián a szabadban lesz az összejövetelük, amelyen Davidovity Ljuba fog beszélni.

A választási harc most újult erővel folytatódik. A hátralévő néhány napot mindegyik párt a lehető legjobban szeretné kihasználni. Ezideig még vajmi kevés propaganda történt a falragaszok útján, most a pártok erre is kiterjeszkednek. A jövő hét folyamán valóságos plakátáradat zúdul a városokra és falvakra, hogy fennen hirdesse az egyedül üdvözítő párt szebnél-szebb ígéreteit. Az csak természetes, hogy az egyedüli szót mindegyik politikai párt a maga részére szeretné kisajátítani.

A kormány tagjai kivétel nélkül agitációs uton vannak. Pasity Nikola miniszterelnök Boszniában tartózkodik, ahonnan Ljubljánába megy, Jovanovity Ljuba vallásügyi miniszter, Trifunovity Márkó tör-

vényegységessítő miniszter, Mileity Szlavko dr. egészségügyi miniszter Heregovinában időzik. Dr. Pesity Ninko szociálpolitikai miniszter jelenleg Sabácban van, ahol több népgyűlésen vett részt. Dr. Sztojadinovity Milán pénzügyminiszter, aki Novi Sadon pénzügyi konferenciát tartott, most Novi Sad környékén tart gyűléseket igen szép eredményel.

A demokrata- és földműves-párt tegnap este hosszú tárgyalás után liquidálta a kettős listák kérdését. A várt kenyértörés tehát elmarad.

A német-párt jelöltjei nagy propagandát fejtenek ki a magyarlakta vidékeken. Legutóbb több színmagyar községben gyűlést hívtak össze, amelyen a nagyszámban megjelent polgárság előtt kijelentették, hogy abban az esetben, ha a német-pártot támogatják és bekerülnek a parlamentbe, a magyar érdekeket is képviselni fogják.

A választási harenak már ragalmazási pöre is van. Somborban Pality Ante, a bunyevác-sokác-párt jelöltje egy népgyűlés alkalmával azzal vádolta meg dr. Krafft Istvánt, a német-párt sombori listavezetőjét, hogy a radikálisok bérence, aki a hivatalos radikális-párttal paktumot kötött. Krafft dr. a járásbírósnál keres magának elégtételt Pality kijelentéséért.

Poincaré harca a gyermekek ellen.

Kopenhága, márc. 9.

Poincaré tiltakozott a dán kormánytól amiatt, hogy dán munkások ruhvidéki német gyermekeket magukhoz vesznek. Poincaré szerint ez a cselekmény ellenkezik Dá-

nia semlegességével. A dán segítőbizottság ezért elhatározta, hogy az eredetileg elvállalt ezer ruhvidéki gyermek helyett kettőezret vállal el.

TÖZSDE

Március 9.

Beograd. (Zárlat.) London 455. Páris 58750, Newyork 4740, Genf 1805, Szaloniki 110, Milano 455, Prága 28980, Wien 01376, Bukarest 47, Szófia 56, Varsó 022.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 00257, Hollandia 21195, Newyork 53575, London 2519, Páris, 3232, Milano 2550, Prága 15925, Budapest 01750, Beograd 550, Bukarest 255, Varsó 00120, Wien 0007425, bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Beograd 3050—3250, Milano 14150—14750. A többi változatlan.

A dalmáciai III. zóna kiürítése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 9.

Abbaziából jelentik: Az SHS delegáció a tegnapi napon folytatta tárgyalásait a dalmáciai harmadik zóna többi részének kiürítéséről és átvételéről. Mind a két állam részéről kiküldött bizottság a legteljesebb mértékben megegyezett.

Poincaré erővel háborút akar.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, márc. 9.

Poincaré Degatettel és a munkaügyi miniszterrel hétfőn Brüsszelbe megy. A Newyork Herald úgy tudja, hogy a tanácskozásokon a versaillesi szerződés megváltoztatásáról lesz szó Németország hátrányára.

A török béke.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Angora, márc. 8.

Tegnap délután külön futár indult el Konstantinápolyba a török ellenjavaslatokkal. Abban az esetben, ha ezeket elfogadják, úgy az angorai kormány egy külön bizottságot küld Konstantinápolyba a békeponthoz végleges megállapítására.

Az 1903-as évfolyambeli sorozása.

Munkában a sorozási névjegyzékek.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, márc. 10.

Az 1900—1902-es évfolyambeli hadkötelesek bevonulásával előtérbe került az 1903-as évfolyambeli jelentkezők és sorozása. A bečkereki katonai ügyosztályban minden előkészületet megtettek, hogy a jelentkezéssel járó rengeteg munkanyagot zavartalanul feldolgozhasák és a kellő időben elkészülhessenek megbízatásukkal. Az ügyosztály már bekérte az illetékes hatóságoktól a szükséges adatokat, amelyeknek alapján felhívta az újabb névjegyzékeket. Ezeknek megérkezése után hozzálátnak az anyag feldolgozásához. A személyes jelentkezésre is rövidesen sor kerül. A jelentkezés csoportonként törté-

nik, később megállapítandó sorrendben.

A sorozások ideje egyelőre még ismeretlen. A múlt évben július 1-én, 2-án és 3-ikán voltak az állítások. Valószínű, hogy az idén is júliusban, legkésőbb augusztusban lesznek a sorozások.

A vidéki községekben most folynak a lajstromok összeállítására közzétett munkálatok. A legtöbb község jórészt már befejezte munkáját és némely helyen már a személyes jelentkezésre kerül a sor. A községekben már május elején megkezdik a sorozásokat.

Amerika vagy Európa?

Beeskerek, márc. 10.

Minapi előadásomban felvettem a kérdést: hol jobb tehát, Amerikában-e vagy Európában? Hallom is, olvasom is, hogy nyitva hagytam a kérdést. Nem lévén barátja a félreértéseknek, szeretnék a felvetett kérdésre minden kétséget kizáróan teljes nyíltsággal felelni.

Amerikában kétségtelenül igen sok embernek jól megy a dolga, nem is szólva azokról, akik „megérkeztek” és milliókat szereztek dollárokból. Ezt elismerve, nem hallgatjuk el azonban azt sem, hogy igen sok bevándorlót nagy csalódás ért, hogy alig voltak képesek elhelyezkedni az új világban, a legtrikább esetekben pedig képesek voltak azt a foglalkozást folytatni, amit itthon gyakoroltak. Hogy különösen a szellemi munkával foglalkozók, nevezetesen orvosok, ügyvédek, írók, művészek alig képesek a mindennapi kenyeret megkeresni. A megérkezettokről, az „arrivék-ról” szólva pedig ne feledkezzünk meg arról, amit különben igyekeztünk kifejezni, hogy az amerikai ember legyen bár kereskedő vagy laiteiner, munkás vagy alkalmazott, összehasonlíthatatlanul többet dolgozik mint az európai. Akik az európai kényelmes életet megszokták, a jó kiadás déli ebédet, az ebédutáni kávéházat esetleg egy kis alsóssal fűszerezve vagy az otthoni szieszát, azok bizonyára nehezen szoknak hozzá ahhoz, hogy reggel fél kilenctől délután fél hatig kell az irodában vagy a műhelyben dolgozni és délután mindössze fél órai szünetet élveznek. Erre a pontra szeretném a fősúlyt vetni. Mikor nálunk a nagy amerikai sikerekről hallunk, természetesen irigykedve nézünk át az Océánon és sok ember azt képeli, hogy az Isten nagyon megverte, amiért nem adott neki néhány száz dollárt, amiből kimehetne az újvilágba, ahol ő is rövidesen nagy vagyona tehetne szert. Nos, hát nézetem szerint itt a tévedés. Először is állapítsuk meg, hogy Amerikában átlag nincsenek nagy fizetések. Egy előkelő bankház pénztárosa vagy könyvelője megke-res heti 70-80 dollárt, körülbelül ugyanannyit egy tisztviselő vagy

Uj utcát kap Beeskerek.

A gör. kel. és ág. ev. temető között hetven lakóház épül.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 10.

Nap-nap után lakóházak összeomlásáról olvassuk, sőt már valahogy állandósultak ezek a hírek. Nem okoljuk a beeskereki háztulajdonosokat a házak elhanyagolásáért, mert hisz hasonló esetek fordulnak elő Suboticián, Somborban, Novi Sadon, sőt a határon túl, Aradon is. Nem kutatjuk az okokat, amelyek indokoltá tennék a hanyagságot, mert hisz — mint már több ízben hangzott — sokszor a tulajdonos hibáján kívül történik a katasztrófa. Megesett már a múltban számtalanszor, hogy a tulajdonos még akarta javíttatni házát, amit azonban a legjobb joakarát mellett sem végezhetett el, azon egyszerű oknál fogva, mert a lakó nem mutatott hajlandóságot a kiköltözködéésre.

A mostani sorozatos házbeomlások után aktuálisnak tartottuk megkérdezni Turinszki Milivoj városi tanácsost, hogy megnövekedett-e az építkezési engedélyt kérő tulajdono-

sok száma. Turinszki tanácsos kijelentette, hogy nagyobb javítási munkálatokra nem igen adtak be kérvényeket és az utóbbi időben csak kisebb átalakítások történtek.

Az építkezéseknél már kedvezőbb helyzet uralkodik. Tavasszal sokan fognak építeni, főleg azonban kisebb lakóházakat, nagyobb szabásu építkezésekre nincs kilátás. Most tavasszal válik esedékessé a telepe-seknek kiadott háztelkek beépítése is. Az agrárreformminisztérium beeskereki kirendeltsége ugyanis a görög keleti és ág. ev. temető között hetven háztelket osztott ki, azzal a feltétellel, hogy azon lakóházakat emelnek. A dobrovójácok közül néhány már eleget is tett kötelezettségének, remélhetőleg a többiek is követik a jó példát, amint az idő megengedi a munkálatok megkezdését. Amennyiben a dobrovójácok teljesítik a megszabott feltételeket, ősszel már elkészül Beeskerek legifjabb utcája.

volt, hogy a törvény kérdéses rendelkezése éppenny vonatkozik-e a lakásügyekre is, mint a törvény-széki és járásbírósi perekre. Erre a kérdésre nehéz megfelelni, mert a lakásügyek gyors elintézését követelnek és a hosszú időre elhúzódó határozathozatal jelentős kárt okozhat mindkét félnek. A beeskereki lakáshivatalnak ebben a kérdésben az volt az állásfoglalása, hogy a sürgős ügyeket a határidőn belül is elintézi és csak a kevésbé fontos kérvényeket halasztja el későbbi tárgyalásra.

A szociálpolitikai minisztérium leirata most teljes világosságot derített a megoldatlan problémára. A minisztérium az állami tanács határozatát közli a közigazgatási hatóságokkal, mely szerint lakásügyben március 21-ikéig bezárolag nem tarthatnak tárgyalást.

A beeskereki lakáshivatal vezetője, Grubity Andrea dr. főjegyző a leiratnak megfelelően minden szükséges intézkedést megtett.

Hol tűnnek el a külföldre címzett levelek?

A beeskereki postahivatal főnöke nyilatkozik.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 10.

A „Torontál” egyik legutóbbi számában egyik olvasónktól panaszos levelet közöltünk, amelyben elmondja, hogy a Beeskerekről elküldött és Németországba szóló leveleket következésként eltűntetik. Az olvasó azzal indokolja az alapos vádat, hogy sok esetben pénzt küldtek a hozzátartozók külföldön tartózkodó rokonaik vagy családtagjaik részére s mivel néhányszor sikerrel járt a kérdéses levélhíjának munkája, rendszeresen nyitogatják „kísérletezképpen” a külföldre címzett leveleket. A csalódás feletti bánatukban persze sokszor eltépik a megcsontított irást, ha nem is találják benne dinárt.

A beeskereki postahivatal főnöke — bár egyáltalában nem céloztunk a panaszos sorokban a beeskereki hivatalra, kijelentette munkatársunk előtt, hogy Beeskereken semmi esetre sem történhetik meg, hogy bárhová szóló levelet is felbontsának. Az sem eshetik meg, hogy levelek vagy más postai küldemények eltűnjenek, mert mindenről pontos nyilvántartást vezetnek és lelkiismeretes felülvizsgálatot végeznek. A hibát tehát nem Beeskereken kell keresni.

Szívesen leközzöljük a postafőnök megnyugtató kijelentését. Ezzel szemben azonban felhívjuk a postai ügyi miniszter figyelmét a túrhetetlen állapotokra és elvárjuk, hogy kikutassa a bűnös alkalmazottak kilétét és azokat szigorúan megbüntesse. Az SHS királyságban levél-cenzura nincsen, nem tűrheti el tehát, hogy egyesek önkényes eljárás-sal csaknem rendszeresen bontogassák a leveleket.

ujságiró. S ezt a fizetést lakásra, élelemre és ruhára épp úgy elkölti mint idehaza a látszólagos sokkal kisebb fizetést. A végén tehát épp úgy nem képes félretenni a fizetéséből, ahogy Európában ma az átlagember nem képes tőkét gyűjteni. Igaz, hogy nincs Amerikában az a nagy drágaság, amely Európában a fix fizetésű alkalmazottra nehezedik és főleg nincs az árhullámzás, mely Európa majdnem összes országában oly nehezé teszi a megélhetést. Mióta ismét Európában tartózkodom, nagyon sokféle alakban intéztek hozzám kérdést, vajjon érdemes-e kimenni? En lebeszéltem valamennyit. Mert az egyik azzal fordult hozzám, hogy ő szívesen kimenne, ha neki biztos állása volna meghatározott időre. Látom, hiába magyaráztam, hogy igen tehetséges emberek kénytelenek voltak Amerikában edénymosogatással kezdeni és később boldogok voltak, hogy pincér lehetett belőlük. Nagyon sok ilyen karriert megfutott emberrel ismerkedtem meg és amerikai tartózkodásom alatt egy magyarországi ügyvéd hónapokon át próbálta ki, hogyan lehetne megélni a jogi tudományból s végül is megtanulta a — cukrászmesterséget. Egy özvegyasszony azt kérdezte tőlem, hogy megélhetne-e Amerikában mint szakácsné. Meg. De megtudtam, hogy az előkelő özvegynek a lánya szakácsnőt tart. Egy amerikai ember ilyenkor azt tanácsolná, hogy az illető maradjon odahaza és főzzön a leánya házában. Mindenesetre megtakarítaná az utiköltséget. Egész fiatal korában, ha valaki nem riad vissza attól a küzdelmes életől, amelyre fenntebb céloztam, kivándorolhat és akkor talán meg is csinálja a maga útját,

de aki ettől fél, aki azt a nehéz életet nem akarja végigélni, amit ezer és ezer kivándorolt kénytelen volt elszenvedni, az csak maradjon idehaza.

Mert ismétlem, aki Amerikában keresni akar, annak sokkal, de sokkal többet kell dolgozni és sok olyan kényelemtől kell lemondania, amit az európai szinte természetesenek tart.

Mind ezekből pedig mi következnek? Az, hogy nem érdemes kivándorolni. Mert aki dolgozni akar, pláne sokat dolgozni, az idehaza épp annyit kereshet és amellet kényelmesebben és kellemesebben él, mint odaát, ahol új életviszonyokba kell beleszoknia, új nyelvet kell megtanulnia és oly megfeszített munkát kell végeznie, amelyhez idehaza még a legtörekevőbb és legmunkabíróbb ember sem szokott. A konkluzióm tehát röviden: idehaza maradni, de itthon többet dolgozni.

Dr. Brájer Lajos.

Március 21-ig szünetel a lakásbíróság.

Véglegesen rendezték a tárgyalások kérdését.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 10.

A választási törvény értelmében a választások előtt tizenöt nappal és a szavazás utáni három napon belül nem tartható nyilvános tárgyalás, illetve nem idézhető be a felek ilyen célból. A beeskereki törvényszéken és járásbírószágon a törvény előírásának megfelelően, beszüntették a tárgyalásokat s a határidő lejártáig nem is til össze a büntető polgári tanács. Nagy kérdés

Szenzáció!

Cegujabb Beeskereken!

Aki kellemesen akar mulatni és olyat látni, ami még nem volt látható Beeskereken, az jöjjön el szombaton és vasárnap este a

Bristol-szállóba.

Kilenc nő ötörök és écsigány jelmezben hangversenyeznek!

Kirtványzky Szvetozár, Bristol-szálló tulajdonos.

Énekeinek és zenéinek magyarul, németül és szerbül. Belépődíj nincs! Terített asztalok! Jó italokról és ételekről, menükelt árakról és pontos kiszolgálásról gondoskodik

HIREK

Márc. 11.

1544-ben született Torquato Tasso, a „Meggyszabadított Jeruzsálem” szerzője. 1917-ben tört ki az orosz forradalom.

Márc. 12.

1365-ben alapították a wieni egyetemet. 1741-ben született II. József császár, a legkiválóbb uralkodók egyike. 1848-ban megbukott Metternich és kitört a weni forradalom.

A királyné Zemunban. Beogradból jelenti tudósítónk: Mária királyné tegnap Dungyverszki udvarhölgye kíséretében kirándult Zemunba.

A görög exkirályné Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: Vasárnap Szofia Konstantin, a görög exkirályné felesége, Iréne és Katarina hercegnő leányával átutazik Beogradon. Az exkirályné a román királyi-pár meglátogatására Bukarestbe utazik.

Az Ady-Társaság első felolvasó ülésének a programja még Beeskeren is szenzáció lesz, ahol pedig az utóbbi időben nagyarányú előadásokkal a közönséget meglehetősen elkényeztetették. A zenekari számokat a harmincnyolc tagból álló zenekar fogja előadni, amilyen nagy zenekart Beeskeren nagyon régen nem hallottak. A felolvasó ülés részletes programja a következő: 1. Smetana: Nyitány a Libussa operából. Dirigens: Friedl József. 2. Dr. Borsodi emlékszó. 3. Egyedül a tengerrel. Új vizeken járok. Éneklő: Abramity Budimil zenekari kísérettel, dirigens: Láng Imre. 4. Offenbach: Barcarola a Hoffmann meséből. Hármaszólo, zenekari kísérettel, dirigens: Friedl József. 5. Juhász Ferenc Ady verseket recitál. 6. Leda a hajón. Héjánász az avaron. Csupa rom és romlás. Éneklő: Pencáné Lenhardt Ilonka zenekari kísérettel, dirigens: Láng Imre. 7. Kodály Zoltán. Ady symphoniája, hangszerelte és dirigálta Láng Imre. Az Ady-Társaság tagjai a felolvasó ülésre díjtalanul léphetnek be. Tagjelentkezések a Mangold-cégnél kitétt iven, vagy 12-én este a pénztárnál eszközölhetők. — A felolvasást az Ady-Társaság alakuló ülése előzi meg, amelynek elnöki tisztét dr. Várady Imre, a Bánáti Magyar Közművelődési Egyesület elnöke látja el.

A német-párt gyűlése. A német-párt március 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Club-kávéházban pártgyűlést tart, amelyen minden érdeklődőt szívesen lát.

Teodora.

Ma este ingyen mulatnak a Kaszinóban. A beeskeréki nyomdászok ma, szombat este fél kilenc órai kezdettel nagyszabású műsorral egybekötött kedélyes estélyt rendeznek. A kabarét a lehető legnagyobb gondossággal és izléssel állította össze a rendezőség. Rengeteg ötlet, meglepetés fogja tarkítani, színessé tenni a gazdag, változatos programot. A kabaré után tánc lesz, melyhez elsőrendű cigányzenekar szolgálhatja a zenét. Megjegyzendő, hogy az idei szezonnak ez az egyedüli bálja, ahol nem szednek belépődíjat.

Egy beeskeréki diák delejes álomban szenved.

Hetek óta transban van. — Ben Arolyi Bey tömegszuggesztőjének hatása. — Hihetetlen dolgokat fejt meg. — Tehetetlenek az orvosok. — Budapestre vitték a szülei.

— A „Torontal” tudósítójától. —

Beeskerék, márc. 10.

Napok óta rejtélyes esetek szállnak szájról-szájra, hihetetlen történetek, soha nem hallott rémmesék, amelyek egész mondanakört képeznek egy beeskeréki diák furcsa betegségéről. A piacon arról stágnak a kofák, a kávéházban arról beszél a tájékozódott törzsvendég, az orvosok körében is sok szó esik róla és egyik szájból misztikusabban hangzanak a diákról szóló mende-mondák, mint a másiktól.

Utána jártunk a dolognak, hogy megállapítsuk, van-e valami alapjuk a hihetetlenül hangzó rémmeséknek. A kérdéses diákot nem találhattuk meg, mert időközben Budapestre vitték egy ottani klinikára, de a család egyik távoli tagjától részletes információt kaptunk, amely világos fényt vet a fiú betegségéről keletkezett állítólagos eseményekre.

Drndarszki Ivánnak hívták a fiút, aki a helybeli szerb gimnázium hetedik osztályának volt a tanulója. Emlékeztet, hogy néhány hónappal azelőtt Beeskeréken járt Ben Arolyi Bey szuggesztőr, aki a színházban néhány nyilvános előadást rendezett. Drndarszkit roppant érdekelték Ben Arolyi Beynek előadásai, amelyeken mindvégig részt is vett. Az egyik előadáson, amikor Arolyi Bey médiumokat keresett a nézők között, Drndarszki is jelentkezett. A színpadon a hipnotizőr több sikertült tömegszuggesztőt mutatott be és köztük az egyik médium a diák volt, aki feltűnően reagált a mester parancsaira.

Az előadás után jóideig semmi féle utóhatás nem jelentkezett. Később azonban álmosság vett erőt a fiún, aki ettől az időtől kezdve szókatlanul, feltűnően furcsán viselkedett.

Hosszu ideig nem szólott hozzátartozóihoz, környezetét sokszor feleletre sem méltatta és órákhoz-szat ült egy helyen mozdulatlanul, furcsa tekintetű szeméit egy pontra szegezve. Röviddel ezután állapota rosszabbodott. Míg azelőtt csak órákig tartott a trau, addig most csaknem állandóan mély álomba merült. Szeméit becsukva tartotta, testét nyugodtan, kinyújtva feküdt az ágyban. Órákhoz-szat nem mozdult. Hozzátartozóinak rémületét fokozta az a körülmény, hogy a diák a legkihívatóbb dolgokról beszélt, amikről nem is tudott, de nem is tudhatott éber állapotban.

Nem nélkülözi az érdekességet néhány eset, amelyet a rokon felvilágosítása alapján feljegyeztünk. Egy napon orvost hívtak. A doktor be sem jött a szobába, amikor Drndarszki — akinek semmit sem szóltak — már elmondotta, hogy az előszobában dr. X. van, most veszi le a kabátját és be fog jönni hozzá a betegszobába. Más alkalommal, amikor az orvos receptet írt, lassan, szótagolva elmondotta, hogy milyen orvosságot rendel. A szomszédok és látogatók érkezését sokszor előre bejelentette. Az eléje tartott papír színet pusztán érintéssel tudta megállapítani. Még számtalan olyan dolgot művelt, mellyel bámulatba ejtette környezetét.

A helybeli orvosok közül többen gyógykezelték, de ők is tehetetlenek érezték magukat a betegséggel szemben. A delejes álomban szenvedő diákot kezelőorvosai tanácsára most Budapestre vitték a szülei, ahol az ideggyógyászati klinikán nyert elhelyezést. Drndarszki Ivánt budapesti orvosstanárok veszik gyógykezelés alá.

A Székely-Kálmán-hangverseny visszavonhatatlanul március 14-ikén este fél 9 órakor lesz a Kaszinó nagytermében. Az előjegyzett jegyek Mangoldnál biztosítandók.

Határátlépési igazolvány a vasutasok részére. Beogradból jelenti tudósítónk: A magyar közlekedésügyi miniszter azzal a javaslatlall fordult a beogradi közlekedésügyi minisztériumhoz, hogy a határon szolgálatot teljesítő vasutasok részére határátlépési igazolványokat adjanak ki. Az ajánlat felett még nem döntöttek.

Hét orosz odisszeája. Splitből jelentik: Tegnapi hét menekült orosz érkezett Splitbe, akik ezideig a francia idegen légióban teljesítettek szolgálatot és Algirből, ahol igen rossz dolguk volt, megszöktek. Az oroszok három hónapi bolyongás után érték el a jugoszláviai partot.

Nagy sikasztás a zagrebi állami pénztárnál. Zagrebból jelentik: A zagrebi állami pénztárnál Mimovity Marko pénztárnok háromszázezer dinárt sikkasztott. A rendőrség tartóztatta a megtévedt fiatal ember bevallotta tettét.

A Protity-párt beeskeréki gyűlése. Protity Sztóján pártja vasárnap délelőtt tíz órakor a Kaszinó nagytermében nagygyűlést tart, amelyen a párt tagjain kívül érdeklődőket is szívesen lát. A nagygyűlésen Protity Sztóján pártvezér az eredeti tervtől eltérőleg nem vehet részt és csak 14-iken jön Beeskerékre. A gyűlésen Ivanity Momcsilo dr. volt országgyűlési képviselő, listavezető és Rajity Tosa dr. képviselőjelölt-helyettes szerbül, Varganity József r. k. lelkes magyarul és Nikora Valér képviselőjelölt-helyettes románul fogja ismertetni a párt programját.

Teodora.

A Sokol ma esti színelőadása. A helybeli Soko egyesület ma, szombat este előadást tart a városi színházban. Ezuttal színe kerül a „Fiu mint após” című Schiller vigjáték. Szerbre fordította dr. Sztanojevity Milivoj. Rendezője Sztanojevity M. Kezdeté pontosan 8 órakor.

A suboticaí ujságíró-estély. A jugoszláviai ujságíró-egyesület suboticaí szekeioja ma este Suboticán a Városi Színházban nagyszabású bohémestét rendez. A rendezőség, amelynek tagjai sorában Beeskeréről Mara Jenő dr., Juhász Ferenc, Borsodi Lajos dr. és Kelemen János szerepelnek, minden lehető megtett arra nézve, hogy az est minél fényesebben sikerüljön. Számtalan tréfa, igazi ujságírói invenció fogja az estélyi kifűnően összeválogatott műsorát gazdagítani. Beeskeréről sokan rándulnak át ez alkalommal Suboticára.

Teodora.

Légi posta Beograd-Zagreb-Sarajevo-Cetinje között. Beogradból jelenti tudósítónk: Egy orosz részvénytársaság engedélyt kért Beograd-Cetinje-Sarajevo-Zagreb között légi posta szervezésére. A postaszállítás mellett utasokat is vinne. Az ajánlat felett még nem döntött a postaügyi minisztérium.

Oh, ezek a fájdalmak!

Néhány csepp ELSA-FLUID és a fájdalmak megszűnnek!

Bedörzsolések Feller-féle Elsa-Fluiddal valósgos jótétemény! Lemosások Feller-féle Elsa-Fluiddal erősítik az izmokat és idegeket! Antiszeptikusan és frissítőleg hatnak! Megszűntetik a náthát és érzéketlenné tesznek a hideg levegővel szemben! Szemeknek, fűlnek, fogaknak, fejnek! Nyaknak és szájnak! Hátnak és végtagoknak! Az egész testnek jótékony háziszser és kozmetikum!

A Feller-féle Elsa-Fluid sokkal erősebb, kiadósabb és hatásosabb, mint a sósborszesz.

Egy kísérlet elég és Ön is azt fogja mondani, hogy:

„Ez a legjobb, amit valaha próbáltam!”

Kérjen minden szakmabeli üzletben csak eredeti Feller-féle Elsa-Fluidot Feller gyógyszerésztől. Közvetlen megrendelésnél csomagolással és postadíjjal együtt előzetes fizetés vagy utánvétel mellett:

3 dupla- vagy speciálisüveg	24 dinár
12 " " 4 " "	84 dinár
24 " " 8 " "	146 dinár
36 " " 12 " "	208 dinár

Ezekhez az árakhoz egyelőre még 50% pótdíjat kell számítani. 2085
A leveleket így kell címezni: FELLER V. JENŐ gyógyszerésznek STUBICA DONJA, Central 202. sz. (Hrvatska).

BERSO
GUMMISAROK
GUMMITALP
Egyszerűbb és tartósabb mint bőr! Legjobb az nedvesség és hideg ellen!

A Székely-Kálmán-Kósa-hangverseny szereplői március 7-ikén már megérkeztek Suboticára és így március 14-ikén este a becskerekai hangversenyt megtartják. Székely Ilonának és Kálmán Oszkárnak, a budapesti operaház két kiváló művészenek a tehetségét már nem kell méltatni, mert jól ismeri nevüket az itteni közönség is. A kiváló énekeseket Kósa György, a zseniális fiatal zongoraművész fogja kísérni, aki mint zeneszerző is kitünő névre tett már szert. A becskerekai közönségnek is módjában lesz Kósa szerzeményeit megismerni, mert ezek közül is néhányat elő fog adni. A kiváló magyar művészek hangversenyére a jegyek a Mangold-cégnél már ma átvehetők.

Egy becskerekai zeneszerző újabb sikere. Varga Lajos cigányprimás kitünő bandája tegnap este egy új shimmyvel lepte meg a „Vojvodina” vendégeit. Weninger Ernőnek, a kiváló fiatal becskerekai zeneszerzőnek legújabb művét játszotta a „Shimmy de piramide”. Weningert mindenki ismeri, műveivel zenekritikusok körében is elismert nevet vívott ki magának s most újabb szerzeményével csak megerősítette jó hírnevét. Az új shimmy a temesvári Moravetz-cég kiadásában a közeljövőben jelenik meg.

Megpróbálta már írógépet javítani Vadon Jánosnak átnéni?

Megölte az ital. Rapp Sebestyén, a begasvetidjuradi Hajduskamalom éjjeli őre tegnap délután kintjárt a szomszédos puszta, ahol alaposan felöntött a garatra. Visszafelé jövet összeesett az uton és meghalt. Holttestére reggel akadtak rá a járó-kelők. Az orvosi vizsgálat szívzselhűdést állapított meg.

Segítik a Ruhr-vidék lakosságát. Berlinből jelentik: A Ruhr-vidék lakosságának segítésére megindult a gyűjtés, amely eddig tíz milliárd márkát eredményezett.

A választási listából kimaradt választók március 18-ikán szintén választhatnak, de csak a Fő-utca 16. szám alatt, a Weiterschan-féle festékboltban a legjobb anyagot a legolcsóbb áron.

A budapesti árumintavásár. Budapestről jelenti tudósítónk: A budapesti tizennegyedik árumintavásárt a Fővárosi Kereskedelmi- és Iparkamara május tizenkilencedikétől május 28-ikáig rendezi a városi iparszarnokban és a mellette épült új csarnokban. A vásár rendezése a legnagyobb kedvezményeket biztosítja a vásár látogatóinak. Mindazoknak, akik utazási szándékukat még idejében bejelentik, már elindulásuk előtt otthonukba kézbesítik a szállásceimét, valamint az összes kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványokat. Mint tavaly, úgy az idén is, minden vásárlatózó vizum nélkül átlépheti a határt. A vizumot utólagosan Budapesten, mérsékelt áron megkapja a fél. Kilátás van arra is, hogy a vásárra utazók ötven százalékos díjmérséklésben részesülnek.

Gyönyörű modellkalapok,
szövet-, crepedchin-, fulardselyem-
ruhák és Jumperok érkeztek!
Alakítást és szalma átvásalását vállalom.
ASZLÁNYI JULIA női kalap- és divat-
tervező, Nemanjina u. 7. sz. Tunner-ház.

Franciák, akik német monarchiát akarnak.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

München, márc. 9.

A rendőrség egy nagy katonai összeesküvést fedezett föl, amelynek célja lett volna a monarchikus államforma restaurálása. A rendőrség mára az összeesküvés irattárának birtokába került, amelynek nagyrésze Franciaországból került Németországba. A puccsot előkészítők összeköttetésben állottak Alize volt

müncheni, jelenlegi wieni és Dart müncheni francia követtel. Az egész terv értelmi szerzője Franchet D'Esperay tábornok és Leon Daudet szélsőbaloldali francia képviselő, akiknek régi tervük, hogy a katolikus Dél-németországot, Bajorországot és Ausztriát egyesítsék és így Németország egységét szétrombolják.

Országos vásárok. Dzsomboljon 15., 16. és 17-ikén, Kovinban és Debeljaesán 23., 24. és 25-ikén, Novi Sadon 24., 25. és 26-ikán, Sentán 25. és 26-ikán, Rusevun 26-ikán országos vásárt tartanak.

Átutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportörök részére **valutabiztosításokat** legutányosabban eszközöl a **Nagybecskerekai Takarékpénztár**, Veliki Becskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Megkezdődött a husvéti nagy kalapvásár Bukovác István divat-áruházában. Női szalmakalapok a legújabb modellek szerint megérkeztek. Férfi- és gyermekkalapokban legdusabb választék, valamint az összes női- és férfi-divatekkekben. **Bámulatos jutányos árak.**

Egy asszony, akinek hat férje van. Newyorkból jelentik, hogy ott tartóztattak egy Florence Mc. Dibble asszonyt, aki annak ellenére, hogy csak huszonhárom esztendő, nem kevesebb, mint hatszoros poligámiát követett el. Ez a szédelgő asszony a háboru utáni konjunktúrát egy egészen új családi módszer megteremtésére használta fel. Hadirokkantakra vetette ki a hálóját, akiket férjekül fogadott meg, abból a célból, hogy az ő révükön megkaparintsa nyugdíjukat és egyéb kedvezményeiket. Kihallgatása alkalmával nem tudott más mentesítést felhozni, minthogy szorult helyzete vitte erre a kétségbeesett lépésre. Azt is bevallotta, hogy amikor az első rokkantához férjhez ment, már özvegy volt, mert első férjével, aki néhány évvel ezelőtt meghalt, már tizenégy éves korában lépett házasságra.

Elvesztettem pénztárcámat folyó hó 3-ikán Pancsevórol—Becskerekre utazásom alatt. Megtalálót kérem szíveskedjék a benne lévő okmányokat nekem visszaszolgáltatni, míg a bennelévő pénzt az illető megtarthatja magának s azonkívül még jutalomban is részesítem. — Cimem a pénzszényben lévő becskerekai rendőrkapitányság által kiállított bejelentő lapon megtalálhatja az illető. Gavra Jovisity, Miletyeva 18. Veliki Becskerek.

Hölgyek! Aki magát ondulatni és szépen fésültetni akarja, az forduljon bizalommal Kézity M.-néhez Slovenacska (Nádor) utca 10. sz. ki haját szintén fest, u. m. barna, fekete, vörös, szőke és egész világos-szőke színekre és parókatát úgy kölcsönbe mint eladásra tart.

* Korcsolyákat, orvosi műszereket és minden egyébét nikkelez és galvanizál Krausz, Veliki Becskerek. Telefon 329.

Egy cent kártérítés. Amerikában tudvalevően ugyan szigorúan veszi a törvény, ha egy fiatalember első mómorában házasságot ígér a nőnek s ha nem váltja be szavát, nemcsak megbüntetik, de kártérítésre is ítélik. A törvény következménye természetesen az lett, hogy ezek a botrány-pörök hihetetlenül megsaporodtak és sok nő valóságos kereseti forrásként használta fel azt a helyzetet, hogy az amerikai bíróságok majdnem mindig a nőnek adtak igazat Most azután törvényjavaslatot nyújtottak be a newyorki parlamentnek, amely szabályozni kívánja az ügyet. Eszerint csak írásban tett, sajátkezűleg aláírt és tanukkal láttamoztatott írásba foglalt leánykérés ismeri el a bíróság, a kártérítés összege pedig ne legyen magasabb egy — centnél. Ez talán elveszi majd a kalandorok kedvét attól a jövedelmező sporttól, amellyel gyanútlan fiatalembereket bíró elé hurcoltak

SZINHÁZ.

A Mükedvelők Színházának vezetősége közli, hogy a szereplők egyikének betegsége miatt a Limonádé ezredes operettet le kellett venni a vasárnapi műsorról, helyette a Cseregyerek megy negyedszer.

A Limonádé ezredeshez váltott jegyek érvényesek a vasárnapi előadáshoz, vagy visszaadandók a pénztárnak. Vasárnap délelőtt 9 órától 12-ig a jegyelvétel a színházi pénztárban van, a többi napon a „Torontál” szerkesztőségében.

Ügyes éves bogsnár kerestetik.

398

Jelentkezni a Hajdučicai Uradalom irodájában, Hajdučica. (Bánát.)

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe! 680 kg. tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, szab. betétsines géppel szakértő bizottság előtt utáncépelltetünk. Pénzt, időt és munkát takarítanak meg a Stern-féle szabadalmazott dobkosárbetéttel. Kérdezősködésekre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást Generalno Zastupstvo Bárdos i Brachfeld d. d. Novi Sad, Liman, Vojvodjanska 17/d.

Sport

A „Slavija” Sportegyesület első felolvasó gyűlését pénteken este tartotta egyleti helyiségében, a Bristol-szállóban, amelyen szép számban jelentek meg az érdeklődők. A helyi sportegyesületek szintén képviseltették magukat. Az ülésen Brkity Nikola tartott előadást az egyesületről és egyesületi életéről. A legközelebbi felolvasó gyűlés 16-án, pénteken este 8 órai kezdettel lesz az egyleti helyiségben, melynek legközelebbi tárgya a fegyelmi szabályzatról fog szólni. Előadó: Tomesányi Elek.

Bor nagyban

a legolcsóbb árban (utcaán 4 literenként 6 dinár) kapható 435
Todorov György vendéglősnél,
Sava Tekelja (Tököl) u.
Minden szombat este halpaprikás-
vacsora. (Tamburazene).

Molnárok figyelmébe!

A franzfeldi hengermalom

Reuther-féle sikszitát

állított fel és ezért jutányosan eladó két velikibecskerekai malom-
építő Rt. gyártmányu

426 **sikszita.**

Megtéríthető a „600888”
malomépítő vállalat főgynökénél
Veliki Becskerek, Krunska u. 11.

A spanyolnátha

idejében, siessen még idejében beszerezni 51

KOHNI BONAČ
bor- és szeszár-
kereskedésében

a következő hathatós antispányol szereket: tojásos cognac, medicinal cognac, szilvórium, rum, borovicska, törköly, barackpálinka és finomított szesz, azonkívül finom, erőteljes likőrök. Eladás nagyban és kicsinyben. A legjobb és legolcsóbb alkoholforrás.

Ebéd-vacsora 15 dinár

kenyérrel együtt 390

ha a Huszár-féle „Kotárka“-
vendéglő és étteremben egy
hétre előfizet.

Bármilyen

kartondoboztlegszébb és leg-
olcsóbban készít aVojvodina Dobozipar Subotica,
Sudarevićeva utca 84. sz. 402**Vilódi szegedi paprika**kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os
plombirozott zsákokban 299

Subotica Emilnić Subotica, Stosova u. 3.

Állandóan nagy mennyiség raktáron.

**Legy választék női- és
gyermekkalapokban,**azonkívül gazdag raktár
kalap- és nőruha hozzá-
valókban... Javítások,
szalmafestések és átvar-
rások átvetetnek. Divatos
szalmasajtás minden
szinben kapható.

412

Kartenyé Tolvaj Laura

női divattermében, Aleksandrova u.

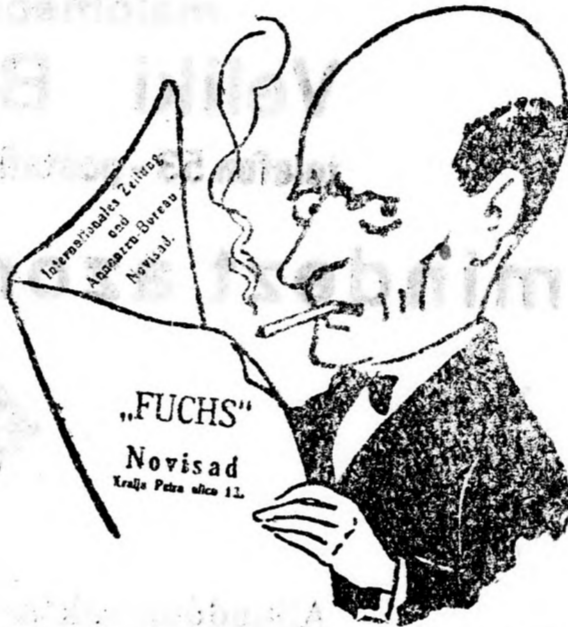
**„ZORKA“
Első Jugoszláviai Vegyipar Rt. Subotica.**

ÁLLOMÁS: SUBOTICA—FABRIKA.

TELEFON 3—18.

GYÁRT:békebeli minőségben, azonnali szállításra a legolcsóbb árak mellett
műtrágyát, kénsavat, accumulátorsavat, rézgálicot, vasgálicot, glaubersót,
kálisót és egyéb vegyszereket.

431

**Időt, pénzt
és
fáradtságot**takarít meg, ha hirdetését hozzám
bektüldi. A világ összes lapjába
felvehetem az ön hirdetését
olcsón és pontosan. 1762**„FUCHS“**nemzetközi hírlap- és hirdetési
iroda Novi Sad, Kralj Petar u. 13**Szőlőkarók**egészséges tölgylából, 125
és 150 cm. hosszú, minden
mennyiségben kapható
azonnali szállításra 436**Gergely Samu**

fakereskedőnél, Vel. Becskerek.

Telefon 246, 309.

Felhívás!Van szerencsém úgy a helybeli, valamint a vidéki
nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy HERODEK
ÉS DROBAC velikibecskereki cégtől a**tükörgyárat**átvettem, illetve megvettem. Kijelentem, hogy a fenti
céggel szemben fennálló tartozásokat csakis folyó évi
március 15-ig ismerem el.

Mihajlo D. Milits. Beogradska u. 23. szám.

Fajtyukok!Számfeletti telivér,
kiváló szép sárga
Orpingtonok kaphatók
V. Várkonyi Józsefnél, Vel. Becskerek.Első nagy, rendezett, különösen gazdál-
kodónak megfelelő**ház**szóhával, melléképületekkel, tágas
kamarával és nagy gyümölcsösökkel, a boga-
rúti állomás közvetlen közelében.
Már rögtön beköltözhet. 433

A „Toronto” kiadóhivatalában.

Beocsini portlandcementdarabos mész, betoncsövek, betonvályuk, cementlapok
és egyéb építési anyagok állandóan raktáron

406

Özv. Guttmann Jakabné és Fiai cégnél
Veliki Becskerek. Telefon 96.Van szerencsém a tisztelt közönséget
értesíteni, hogy Merzi-utca (Eichert-
féle házban) 432**mészáros- és
hentesüzletet**nyitottam. A n. é. közönség szives
pártfogását kérem
Kovács Sándor, mészáros és hentes**Kőfaragó**elvállal betüaranyozást, után-
vésést, lépesőstokolást, már-
ványlap javítást. 429

Hermál Marlon, Melencei utca 40. szám.

Polgármesteri hivatal V. Bečkerek.

3728/923. sz.

Pályázati hirdetmény.

A veliki-becskerei városgazdai állásra, mely állás a X. fizetési osztályban előírt javadalmazással és megfelelő drágasági pótlékkal (Službene Novine 54/922. szám) van összekötve, a pályázat kiíratik.

Folyamodók akár a gimn., akár a felsőkereskedelmi érettségit igazolni tartoznak.

A kérvények folyó évi március hó 20-ikáig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be Veliki Bečkerekben.

Veliki Bečkerek, 1923 márc. 7.

Aleksity s. k., polgármester.

Eladó

egy alig használt „Singer” varrógép, egy jókarban levő jégsezkrény és egy hosszú szabás-asztal. Ugyanott megvételre keresztek egy lakatos gyorsfűrőgép, egy fuvó- vagy tábori tűz.

413 Mária Terézia-utca 14.

Városi jódos

gyógyfürdő

Novi Sad. 1710

Panaio rendszer. — Kitűnő ellátás és szobák — Iszapkezelések, sósfürdők, hydrotherapia, Röntgen-laboratórium, kvarclámpa, diatherma és villamos kezelések. Állandó fürdőorvos.

Nyitva egész évben. Téli kúra.

Eladó

6-os és 8-as magánjáró Máv. gyártmányu cséplőgarnitúra. 35 HP Diesel-motor, 5 HP álló gőzgép kazánal. 100 m/m-es centrifugál és 150 m/m-es rotációs szivattyú.

Vállalok: Autogén-hegesztést és vágást. Kazán-, gép- és motorjavításokat a legmesszebb menő garancia mellett. Vizvezeték és fürdőszoba berendezéseket.

Petráss László Vel. Bečkerek, Brigadira Ristitya u. 2218. szám. 232

J. GRÜN WALD

KAVICSVÁLLALATA, BELACKVA.

Szállít beton, cement és aszfaltmunkálatokhoz

folyamhomok és kavicsot

a legjobb szemcsékben, továbbá restált kavicsot és homokkavicsot, mint a legkitűnőbb anyagot utépitésre és karbantartásra, valamint mint különösen alkalmas anyagot cementárak előállítására.

Üzletmegnyitás!

A pančevoi Srpska Banka Rt. faosztálya Kovinban megnyit, ahol mindenféle építéshez és asztalosoknak szükséges faanyag ugy kicsinyben, mint nagyban előnyös árak mellett dus választékban kapható. Fatelepünk közvetlenül a vasutállomásból kiágazó sinek mellett fekszik.

BOLDOG MOLNÁR

nem kell már külföldre utaznia, ha malmát ujonnan kívánja berendezni, vagy valamely malomberendezési tárgyra van szüksége, mert a

„GLOBUS”

malomépitő vállalat

Veliki Bečkerek,

telefon 53 - postafiók 54 - Krunska u. 11.

mindezt azonnal szállítja!

Allandóan raktáron a legjobb német és svájci gyártmányu malomgépek és mindennemű malomszükségleti cikkek.

Kivánatra mérnököt küld, árajánlat-tal szolgál.

Eladó háztelkek

Beogradban

Generalna Filijala za Vojvodinu Prve Srpske Zemljoradničke Banke, Veliki Bečkerek

Telefon: 100.

Petrogradska u. 13.

eladja a Banjicai-dombon (Banjičko brdo) lévő parcellázott birtokát a legolcsóbb áron és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

A parcellák Öfelsége nyári laka és a nő-orvosok szanatóriumának közvetlen közelében vannak.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a fenti Bank.

Ujdonság!

Dragan Testvérek-

nek megérkeztek a legújabb

női- és gyermek szalmakalapjai.

Nagy választék minden divatszínben!

Szalmakalap átvarrást mindenféle formákra elfogadjunk.

Szobafestők figyelmébe!

Rat Stefanović sablonyára Beograd, (Glavaseva u. 6.)

azonnal szállít 1923. évi kész sablonokat és mintákat. Eladás nagyban és kicsinyben!

Előnyös árak!

Szemfedeleket, koporsó-diszkeket,

tapétákat és mindenemű temetkezési cikket gyári árban ajánl

„PAX”

temetkezési cikkek nagykereskedése NOVI SAD Zrinyi Petra u. 20, az udvarban

Különféle 420

butordarabok

és egy

Singer varrógép

eladók.

Vásár-tér 20. szám.

Kertész-táblaüveg

(Gärtnerglass)

és vendéglő-edények,

la minőségű áru, a legolcsóbb árakon

Ivanitza Ferdinánd Károly üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedésében

Veliki Bečkerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Sürgöncim: Jutešif, Novisad. Telefon 403.

Schiff Ábrahám

Novi Sad, Futoski put 4.

Gyár: a kamenici uti átjárónál.

Zsák-, ponyva-, zsineg-nagykereskedés.

Zsák- és ponyvakészítő és varrotelep.

Fiókok: Beograd, Krajevića Marka u. 7. Wien, Biindengasse 46/a Budapest, Vilmos császár u. 33 Gyár: Budapest, Daróczy-ut.

Külön ponyva- és zsákköcsönzőosztály. Használt zsákok vétele és eladása